

Sygn. akt III C 1195/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2021 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Justyna Pikulik
Protokolant:	stażysta Justyna Zarzecka

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2021 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w B.

przeciwko S. S.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w B. rzecz pozwanego S. S. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III C 1195/20

UZASADNIENIE

P. zapłatę w postępowaniu nakazowym z dnia 12 marca 2020 r. powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. wniosła o zasądzenie od pozwanego S. S. kwoty 13.234,27 zł wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie równymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od dnia 7 marca 2020 roku i kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, że poprzez podpisanie weksla w dniu 25 października 2018 roku pozwany S. S. zobowiązał się do zapłaty w dniu 6 marca 2020 r. wskazanej na wekslu kwoty 13.234,27 zł. Powyższa kwota wynikała z umowy pożyczki, zawartej przez pozwanego z (...) S.A. z siedzibą w B..

Dnia 7 kwietnia 2020 roku Przewodniczący stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Dnia 27 lipca 2020 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczy, uwzględniając w całości żądanie pozwu (sygn. akt III Nc 708/20).

Pozwany S. S. reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w określonym terminie wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając ww. nakaz w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu.

Pozwany podniósł zarzut, że suma wekslowa nie odpowiada jego rzeczywistemu zadłużeniu, a nadto zaprzeczył, że kiedykolwiek pozostawał w zwłoce względem powoda co do kwoty dochodzonej pozwem. Ponadto pozwany wskazał, że powód nie wykazał, że wypowiedzenie umowy pożyczki wraz z wezwaniem do wykupu weksła zostało kiedykolwiek skierowane do niego w formie umożliwiającej zapoznanie się z jego treścią.

W piśmie z dnia 7 października 2020 r. powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. powódka podtrzymał swoje stanowisko w sprawie. Jednocześnie wskazała, że pozew został wniesiony na podstawie podpisanego przez pozwanego weksła, którego dokument został podpisany w oryginale i nie miał obowiązku wykazywać w pozwie treści stosunku podstawowego. Powód wskazał, że w związku z zaległościami w spłacie rat, wezwał pozwanego do spłaty zaległości, pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki. Wobec braku spłaty zaległości, umowa pożyczki została pozwanemu wypowiedziana, zaś w dacie wypowiedzenia powód miał roszczenie o zapłatę kwoty stanowiącej niespłaconą pożyczkę (13.212 zł) oraz odsetek umownych w kwocie 22,27 zł. Powód zaprzeczył, jakoby umowa pożyczki zawarta z pozwanym zawierała klauzule niedozwolone bądź sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W piśmie procesowym z dnia 23 października 2020 roku pozwany S. S. podtrzymał swoje stanowisko w sprawie, zgłaszając zarzut abuzywności poszczególnych postanowień umownych i obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Pełnomocnik pozwanego wskazał, że wypowiedzenie umowy wraz z wezwaniem do wykupu weksła doręczono pozwanemu w dniu 13 lutego 2020 roku, a okres wypowiedzenia wynosił 30 dni, w związku z czym wypełnienie weksła na kwotę 13.234,27 złotych w dniu 6 marca 2020 roku było przedwczesne, gdyż roszczenie nie było w całości wymagalne. Pozwany wskazał, że powód w dalszym ciągu nie udowodnił, by pozwany pozostawał w zadłużeniu wskazywanym w pozwie, a dowodami na tę okoliczność nie mogą być niepodpisane, edytowalne wydruki, których pochodzenia i osoby sporządzającej nie sposób określić. Pełnomocnik pozwanego podniósł także zastrzeżenia co do pozostałych postanowień umownych przewidujących pozaodsetkowe koszty pożyczki, to jest opłaty przygotowawczej w kwocie 129 złotych, prowizji w kwocie 5.821 złotych i kosztów „Twojego pakietu” w kwocie 1.300 złotych, które jego zdaniem są abuzywne. Pozwany wskazał, że po wyeliminowaniu wyżej wymienionych opłat z harmonogramu spłat, nie pozostawał w zwłoce wobec powoda i nie zaktualizowały się warunki do wypowiedzenia umowy.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 października 2018 roku pozwany S. S. skierował do (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w B. wniosek o udzielenie pożyczki na kwotę 17.616 złotych, na okres 48 miesięcy.

W dniu 25 października 2018 roku pozwany S. S. zawarł z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której powód udzielił pozwanemu pożyczki gotówkowej w wysokości 7.250 zł, która w umowie nazwana została „całkowitą kwotą pożyczki”. Jako „całkowitą kwotę do zapłaty” wskazano kwotę 17.616 zł, która to kwota obejmowała, oprócz podlegającej wypłacie kwoty 7.250 złotych, także koszty udzielenia pożyczki w kwocie: 129 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwotę 5.821 zł tytułem wynagrodzenia prowizyjnego i kwotę 1.300 zł tytułem wynagrodzenia z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy (...), o którym mowa w treści umowy.

Pożyczka była nadto oprocentowana według stałej stopy oprocentowania w wysokości 9,86 % w skali roku.

Całkowity koszt pożyczki określono w umowie na kwotę 10.366 zł, rzeczywistą stopę procentową określono w wysokości 68,33 % w skali roku.

Pozwany jako pożyczkobiorca zobowiązany był zwrócić kwotę pożyczki w 48 równych miesięcznych ratach po 367 zł, począwszy od 4 grudnia 2018 roku do 4 listopada 2022 roku.

Zgodnie z postanowieniami umowy, w przypadku nieterminowej spłaty pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu i wypełnić weksel po uprzednim wezwaniu pozwanego do zapłaty zaległych

rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Od zadłużenia przeterminowanego pożyczkodawca mógł naliczać maksymalne odsetki za opóźnienie, o których mowa w treści art. 481 §2¹ k.c.

W związku z zawarciem umowy pożyczki S. S. wystawił na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w B. (celem zabezpieczenia spłaty pożyczki) weksel własny in blanco „nie na zlecenie”.

Niesporne, a nadto:

- wniosek o udzielenie pożyczki k.36-39
- deklaracja wekslowa k. 7;
- umowa pożyczki z dnia 25 października 2018 roku k. 40-42;
- harmonogram spłaty pożyczki k. 43;
- karta klienta k. 44-45.

Powód (...) Spółka Akcyjna w B. wypełnił weksel własny wystawiony na jej rzecz przez S. S. na kwotę 13.234,27 złotych, płatną dnia 6 marca 2020 roku.

Dowód:

- weksel k.4;

Pismem z dnia 7 stycznia 2020 roku powód (...) Spółka Akcyjna w B. skierował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 734,00 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki nr (...).

Wezwanie zostało odebrane w dniu 4 lutego 2020 roku.

Dowód:

- ostateczne wezwanie do zapłaty k. 47;
- potwierdzenie nadania przesyłki k.48-50;
- śledzenie przesyłek k. 51.

Pismem z dnia 6 lutego 2020 roku powód (...) Spółka Akcyjna w B. wypowiedział łączącą ją z S. S. umowę pożyczki z powodu niespłacania rat pożyczki, zgodnie z kalendarzem spłat, z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia. Nadto powód poinformował o wypełnieniu wystawionego weksla własnego na kwotę 13.234,27 złotych, która obejmuje należności z następujących tytułów:

- niespłacona pożyczka w kwocie 13.212,00 złotych,
- umowne odsetki dzienne z tytułu braku spłaty rat w terminie – 22,27 złotych.

Wypowiedzenie zostało doręczone w dniu 13 lutego 2020 roku.

Niesporne, a nadto:

- pismo z dnia 6 lutego 2020 r., k. 5.
- weksel k.4;

- wydruk k. 46.

S. S. na dzień 7 października 2020 roku zapłacił na poczet zadłużenia z tytułu zawartej pożyczki łącznie kwotę 4.404 zł.

Dowód:

- karta klienta k. 44-45.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu w całości.

W przedmiotowej sprawie powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. domagał się zasądzenia od pozwanego S. S. kwoty 13.234,27 zł wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie równymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonymi od dnia 7 marca 2020 roku.

Powód wywodził roszczenie z weksla własnego wystawionego przez pozwanego w związku z zawarciem w dniu 25 października 2018 roku umowy pożyczki numer (...).

Pozwany nie kwestionował samego faktu związania stron umową pożyczki, a także wystawienia w celu zabezpieczenia mogących wyniknąć z niej roszczeń weksla własnego in blanco. Zaprzeczał natomiast zasadności żądania pozwu podnosząc, że powód nie udowodnił, że wypełnił weksel na kwotę faktycznego zadłużenia pożyczkobiorcy, a nadto nie wykazał istnienia zadłużenia we wskazanej w pozwie wysokości. Dodatkowo pozwany wskazał, że postanowienia umowy pożyczki dotyczące kosztów pozaodsetkowych stanowią klauzule abuzywne i prowadzą do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Pozwany wskazywał także, że wypełnienie weksla było przedwczesne, gdyż roszczenie nie było w całości wymagalne. Pozwany zaprzeczył, aby posiadał zadłużenie wskazywane przez powoda, dodając, że dowodem na okoliczność zadłużenia nie mogą być niepodpisane, edytowalne wydruki, których pochodzenia i osoby sporządzającej nie sposób określić.

W rozpoznawanej sprawie weksel będący podstawą dochodzonego roszczenia był wekslem gwarancyjnym wystawionym, pierwotnie in blanco, zabezpieczającym spłatę przez pozwanego wskazanej wyżej pożyczki. Zatem w procesie prowadzonym na podstawie tak wystawionego weksla, wypełnionego później przez wierzyciela wekslowego i nie puszczonego w obieg w drodze indosu, do odpowiedzialności pozwanego i zakresu postępowania zastosowanie miał art. 10 prawa wekslowego. Jakkolwiek bowiem zobowiązanie wekslowe co do zasady ma charakter samodzielny i abstrakcyjny, to w stosunku pomiędzy wystawcą, a remitentem samodzielność tego zobowiązania ulega znacznemu osłabieniu, właśnie z uwagi na możliwość podniesienia przez wystawcę zarzutów ze stosunku podstawowego bez ograniczeń. Spór przenosi się wówczas na płaszczyznę stosunku podstawowego, który w związku z zarzutami wystawcy podlega badaniu przez Sąd oceniający zasadność orzeczenia wydanego na podstawie weksla. Zgodnie więc z art. 10 prawa wekslowego to wystawca uzyskuje uprawnienie do wykazania, iż weksel wypełniono niezgodnie z porozumieniem wekslowym, a jednocześnie wierzyciel wekslowy winien wyjaśnić istotę stosunku podstawowego oraz wykazać przysługującą mu sumę wekslową. Zarzut oparty na treści art. 10 prawa wekslowego jest bowiem zarzutem wekslowym i prowadzi jedynie do uwzględnienia stosunku podstawowego w ramach oceny zasadności dochodzonego roszczenia wekslowego. Nadal więc przedmiotem sporu jest roszczenie wekslowe, z tą tylko różnicą, że przy jego rozpoznawaniu uwzględniany jest również stosunek podstawowy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2006 r., V CSK 86/06). Przeniesienie sporu na stosunek podstawowy sensu stricto wymaga zatem w tym zakresie inicjatywy powoda, który już w pozwie lub z odpowiedzi na zarzuty strony pozwanej może podnieść twierdzenia uzasadniające uwzględnienie powództwa na podstawie stosunku, który weksel zabezpieczał.

Tylko w przypadku skutecznego podniesienia zarzutu wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową, argumenty dotyczące stosunku podstawowego zaczynają mieć znaczenie. Wtedy też od powoda wymaga się wykazania wiarygodności, a od strony pozwanej wykazania niezgodności z deklaracją wekslową.

Zgodnie z przepisem art. 101 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 160) weksel własny zawiera:

- 1) nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono;
- 2) przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej;
- 3) oznaczenie terminu płatności;
- 4) oznaczenie miejsca płatności;
- 5) nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana;
- 6) oznaczenie daty i miejsca wystawienia wekslu;
- 7) podpis wystawcy wekslu.

Stosownie do treści przepisu art. 102 Prawa wekslowego, nie będzie uważany za weksel własny dokument, któremu brak jednej z cech, wskazanych w artykule poprzedzającym, wyjąwszy przypadki, określone w ustępach następujących. Weksel własny bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem. W braku osobnego oznaczenia, miejsce wystawienia wekslu uważa się za miejsce płatności, a także za miejsce zamieszkania wystawcy. Weksel własny, w którym nie oznaczono miejsca wystawienia, uważa się za wystawiony w miejscu, podanym obok nazwiska wystawcy.

Złożony przez stronę powodową weksel spełnia warunki formalne wskazane w przepisie art. 101 Prawa wekslowego, a zatem może stanowić podstawę dochodzenia roszczeń przeciwko wystawcy weksla własnego.

W ocenie pozwanego, o ile powód wykazał wystawienie przedłożonego przez powoda weksla z dnia 25 października 2018 roku, to w żaden sposób nie udowodnił podstawy domagania się kwoty dochodzonej pozwem. Wskazać w tym miejscu należy, że w orzecznictwie przyjmuje się, że w przypadku zakwestionowania prawidłowości uzupełnienia weksla in blanco wierzyciel ma obowiązek wskazać, z jakiego tytułu domaga się zapłaty oraz przedstawić stosowne wyliczenie. (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 marca 2011 roku, sygn. akt ACa 122/11).

W odpowiedzi na zarzuty podniesione przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty powód przedłożył do akt sprawy wnioski o udzielenie pożyczki, umowę pożyczki gotówkowej numer (...), podpisaną pomiędzy powodem a pozwanym w dniu 25 października 2018 roku, która była zabezpieczona wystawionym w dniu 25 października 2018 roku wekslem in blanco, kartę klienta, wydruk z wyliczeniem odsetek dziennych oraz ostateczne wezwanie do zapłaty.

Ze względu na podniesione przez pozwanego zarzuty jakoby powód zastosował w umowie numer (...) niedozwolone klauzule umowne, Sąd uznał, że przedłożony przy pozwie weksel nie jest wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy, a konieczne jest zbadanie odpowiedzialności pozwanego w kontekście stosunku podstawowego (pożyczki), na zabezpieczenie którego pozwany wystawił weksel in blanco.

Zawarta przez strony sporu umowa pożyczki, według obowiązującego w dacie zawarcia tej umowy stanu prawnego, jest umową o kredyt konsumencki określoną w art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. 2011 Nr 126, poz. 715, ze zm.). Zgodnie z treścią tego przepisu przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki, określoną w art. 720 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy.

Umowa, będąca źródłem zgłoszonych w pozwie roszczeń, zawarta została w ramach standardowo stosowanych przez powoda formularzy oraz ogólnych warunków umownych, które pozwany zaakceptował, nie mając wpływu

i możliwości negocjowania szczegółowych warunków umowy. O ile postanowienia zawartej umowy pożyczki nie naruszają przepisów o kredycie konsumenckim i o pożyczce, zarówno co do treści samej umowy, jak i sposobu jej wypowiedzenia, to jednak zapisy tej umowy, w świetle art. 385¹ k.c., stanowiącym o niedozwolonych klauzulach umownych, budzą wątpliwości.

Jak stanowi powołany przepis postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, niezgodnione indywidualnie, nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§ 1). Zgodnie z § 2, jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Za niezgodnione indywidualnie uważa się te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 3 i 4).

W rozumieniu powołanego przepisu art. 385¹ § 1 k.c. za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać m.in. działania wykorzystujące np. niewiedzę, brak doświadczenia konsumenta, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Chodzi więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych standardów postępowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2011 r, VI ACa 771/10). Rażąco naruszenie interesów konsumenta zachodzi natomiast w sytuacji, w których w rażący sposób została naruszona równowaga interesów stron umowy przez to, że jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, formułując konkretne postanowienie umowy. Określenie „rażąco” należy stosować do znacznego odchylenia przyjętego uregulowania od zasady uczciwego wyważenia praw i obowiązków (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 września 2011 r, VI ACa 291/11). Rażąco naruszenie interesów konsumenta oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 grudnia 2010 r, VI ACa 487/10).

W świetle powyższej regulacji, z uwagi na zgłoszone przez pozwanego zarzuty sprowadzające się do stwierdzenia, że postanowienia umowy pożyczki dotyczące kosztów pozaodsetkowych stanowią klauzule abuzywne, Sąd dokonał w niniejszej sprawie oceny ważności zapisów umownych zawartej przez strony umowy pożyczki.

W ocenie Sądu, zarzuty pozwanego w zakresie dotyczącym określonych w umowie pożyczki: wynagrodzenia prowizyjnego w wysokości 5.821 zł oraz wynagrodzenia z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy (...), o którym mowa w pkt. 15 umowy w wysokości 1.300 zł – okazały się zasadne.

Sąd nie zakwestionował natomiast prawa powoda do pobrania opłaty przygotowawczej, albowiem takie opłaty są standardowo pobierane za wykonanie czynności związanych z udzieleniem pożyczki. Opłata określona w umowie zawartej między stronami nie była wygórowana, gdyż wynosiła 129 zł.

Zarówno jednak opisywane w umowie wynagrodzenie, jak i prowizja zostały wprowadzone przez pożyczkodawcę do treści umowy zawartej z pozwanym w postaci nieważnych zapisów umownych, które z mocy art. 58 § 1 i 3 nie wiązały pozwanego. Omawiane wynagrodzenie i prowizja nie były bowiem głównym świadczeniem pozwanej - tym bowiem w umowie pożyczki jest zgodnie z treścią art. 720 k.c. - zwrot pożyczki. Zdaniem Sądu, porównanie wysokości udzielonej pozwanej pożyczki w kwocie 7.250 zł, z wysokością przedmiotowej prowizji - wynoszącej wraz z opisywanym wynagrodzeniem z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy (...), o którym mowa w pkt. 15 umowy - praktycznie dokładnie tyle co wysokość podlegającego spłacie kapitału (5.821 zł + 1.300 zł = 7.121 zł) – prowadzi do wniosku, że te postanowienia umowne wprowadzały ukryte odsetki od udzielonej pożyczki, co niewątpliwie zmierzało do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Tym bardziej, że zgodnie z treścią umowy, pożyczka była oprocentowana według stałej stopy oprocentowania, wynoszącej 9,86 % w skali roku. W ocenie Sądu, pożyczkodawca w treści umowy numer (...) z dnia 25 października 2018 roku zastosował zabieg polegający na

wprowadzeniu dodatkowej prowizji i opłaty (wynagrodzenia) za w istocie fikcyjne uprawnienie, pomimo, że formalnie ograniczył wysokość odsetek kapitałowych do poziomu zgodnego z treścią art. 359 § 2¹ k.c.

Zdaniem Sądu, postanowienie łączącej strony umowy, określające poza umownymi odsetkami kapitałowymi wynagrodzenie prowizyjne było nieważne, gdyż prowadziło do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych oraz godziło w naturę stosunku pożyczki.

Świadczenie dodatkowe przy umowie pożyczki w postaci wynagrodzenia czy też prowizji, winno być świadczeniem wyważonym co do wysokości, odpowiednim do zakresu świadczeń i obowiązków pożyczkodawcy, a także pozostawać w odpowiedniej proporcji do kwoty pożyczki. Zdaniem Sądu, wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 5.821 zł walorów tych w sposób oczywisty nie spełniało. W treści umowy pożyczki pożyczkodawca nie wskazał nawet czy owa prowizja uzależniona była od poniesienia przez pożyczkodawcę jakichkolwiek kosztów związanych z udzieleniem pożyczki. Tym samym, w ocenie Sądu, prowizja ta nie tylko stanowiła obejście przepisów o odsetkach maksymalnych, ale też godziła w naturę umowy pożyczki, bowiem jej celem było uzyskanie przez pożyczkodawcę wynagrodzenia nieadekwatnego do spełnionego świadczenia. W konsekwencji postanowienie umowne dotyczące omawianej prowizji w myśl przepisu art. 58 § 1 i 3 k.c. pozostawały nieważne, a co za tym idzie - nie wiązały pozwanego.

Do analogicznego wniosku doszedł Sąd w przypadku wygórowanego wynagrodzenia za usługę świadczoną w ramach tzw. wynagrodzenia z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy (...), o którym mowa w pkt. 15 umowy, polegającą na możliwości odroczenia na wniosek konsumenta płatności dwóch rat lub czasowego obniżenia o 50% maksymalnie czterech rat. Kwota 1.300 zł jest nieproporcjonalna do usługi oferowanej przez pożyczkodawcę, albowiem nawet w przypadku skorzystania z tej usługi, klient i tak musiał spłacić całą pożyczkę. Opisana usługa nie była więc ekwiwalentna do wskazanego wynagrodzenia. Podsumowując, w niniejszej sprawie Sąd uznał za niezasadne dochodzenie od pozwanego kwoty 7.121 złotych tytułem prowizji od udzielonej pożyczki oraz wskazywanego wynagrodzenia.

Biorąc natomiast pod uwagę ważne postanowienia umowy pożyczki, łączącej strony, Sąd doszedł do wniosku, że pozwany co do zasady powinien zwrócić powodowi różnicę pomiędzy wysokością kapitału, opłatą przygotowawczą za udzielenie pożyczki i odsetek umownych należnych do dnia wypowiedzenia umowy, a wielkością kwoty wpłaconej przez pozwanego na poczet spłaty pożyczki. Powód mógł zatem co do zasady dochodzić zapłaty różnicy pomiędzy tak wyliczonym zobowiązaniem, a dotychczas uiszczonymi ratami. Rata spłaty kredytu winna zatem zdaniem Sądu wynosić sumę kapitału kredytu – 7.250 zł, kwoty opłaty przygotowawczej – 129 zł oraz kwoty odsetek umownych liczonych od ww. kwoty 7.379 zł w wysokości 9,86 % za okres od dnia 4 grudnia 2018 roku do dnia 4 listopada 2022 roku, a więc kwoty 2.854,46 zł (7.379 x 9,86 %).

Tym samym rata kapitału winna wynieść w niniejszej sprawie 213,19 zł (rata od 1 do 47) oraz 213,53 zł (ostatnia 48 rata), zgodnie z następującym wyliczeniem: 7.250 zł + 129 zł + 2.854,46 = 10.233,46 zł : 48.

Między stronami nie było sporu co do tego, że do dnia 7 października 2020 roku pozwany zapłacił na rzecz powódki kwotę 4.404 zł. Powyższe wynika z przedłożonego przez powoda dokumentu karta klienta (k. 44). Ostatnia wpłata w wysokości 367,00 złotych miała miejsce w dniu 12 listopada 2019 r. Jak więc wynika z akt sprawy, pozwany do dnia wypowiedzenia umowy wpłacił z tytułu zawartej umowy łącznie kwotę 4.404 zł.

Natomiast zgodnie ze zmodyfikowaną ratą pożyczki, pozwany w okresie od grudnia 2018 roku do lutego 2020 roku (15 miesięcy i 15 rat) winien uiszczyć kwotę 3.197,85 zł (15 x 213,19 zł), a więc niższą o 1.207 zł (4.404 zł- 3.197 zł).

Zatem, w dacie skierowania do pozwanego wypowiedzenia umowy pożyczki tj. na dzień 6 lutego 2020 roku pozwany miał nadpłatę w kwocie ok. 1.207 złotych, co było równoznaczne z blisko sześcioma ratami (1.207 zł: 213 zł= 5,6).

Dokonując powyższych wpłat pozwany pozostawał zatem w nadpłacie, aż do lipca 2020 roku. Należy więc uznać, że powód niezasadnie wystosował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty, a następnie wypowiedzenie umowy pożyczki.

W związku z powyższym wypowiedzenie umowy pożyczki z 25 października 2018 r., datowane na dzień 6 lutego 2020 roku należało uznać za przedwczesne i niewywołujące skutków w postaci rozwiązania umowy pożyczki i postawienia całego zobowiązania w stan natychmiastowej wymagalności.

Wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym pożyczkodawcy, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego bez dochowania wymaganych warunków, może prowadzić do uznania tej czynności za bezskuteczną. Dokonanie takiego wymówienia nie może być czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy, nawet, jeżeli istnieją podstawy do podjęcia go zgodnie z treścią umowy. Jest ono bardzo dotkliwe dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań, (por. orz. Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r., II CSK (...), orz. Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 stycznia 2018 r., I ACa (...), orz. Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 8 września 2016 r., I ACa (...)).

Wskazać nadto należy, że zgodnie z treścią art. 316 § 1 k.p.c. roszczenie może zostać uwzględnione o ile stanie się wymagalne najpóźniej z chwilą zamknięcia rozprawy. Natomiast roszczenie, które nie było wymagalne w chwili wytoczenia powództwa i nie stało się wymagalne w toku postępowania, nie może być zasądzone. Wobec przytoczonych okoliczności stwierdzić należało, że powód nie sprostował ciężącemu na nim ciężarowi dowodowemu w zakresie wykazania dochodzonego roszczenia jak i również wymagalności roszczenia, gdyż termin do którego pozwany ma prawo spłacać pożyczkę w ratach jeszcze nie minął. Tym samym powództwo winno ulec oddaleniu.

Jedynie marginalnie należy wskazać na jeszcze jeden aspekt. Skoro wypowiedzenie umowy pożyczki wraz z wezwaniem do wykupu weksla zostało nadane w dniu 6 lutego 2020 roku (na co wskazuje data na piśmie), a doręczone w dniu 13 lutego 2020 roku, to zgodnie z treścią umowy, w myśl której „W przypadku nieterminowej spłaty pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu i wypełnić weksel po uprzednim wezwaniu pozwanego do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania”, wypełnienie weksla na kwotę 13.234,27 zł w dniu 6 marca 2020 roku było przedwczesne, gdyż tego dnia roszczenie powoda nie było jeszcze w całości wymagalne. Nadto, już w samym wypowiedzeniu wskazano, że weksel został już uzupełniony. Dodatkowo, zgodnie z deklaracją wekslową, pożyczkodawca był uprawniony do uzupełnienia weksla o sumę odpowiadającą zadłużeniu wynikającemu z umowy pożyczki. Powód nie wykazał faktu zgodnego z deklaracją wekslową wypełnienia weksla i właściwego przedstawienia go do zapłaty.

Z tego też względu powództwo również winno zostać oddalone.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Przepis art. 98 § 1 k.p.c. stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty te, zgodnie z treścią art. 98 § 3 k.p.c. składa się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego- radcy prawnego, którego wysokość ustalono na podstawie § 2 ust.5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 z późn. zm.) w kwocie 3.617 złotych (3.600 zł plus opłata skarbową od złożonego dokumentu pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17 złotych).

Stąd też, Sąd w punkcie II wyroku zasądził od powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w B. rzecz pozwanego S. S. kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.